

4.11.2024

Aihe: HE 147/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi merituulivoimasta
talousvyöhykkeellä ja siihen liittyviksi laeiksi
Aika: Tiistai 5.11.2024 klo 10.00
Kuultava: Suomen uusiutuvat ry (entinen Suomen Tuulivoimayhdistys ry)
Asiantuntija: Edunvalvontapäällikkö Veera Villikari

Suomen uusiutuvat ry kiittää mahdollisuudesta tulla Eduskunnan ympäristövaliokunnan kuultavaksi Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä ja siihen liittyviksi laeiksi. Suomen uusiutuvat ry on entinen Suomen Tuulivoimayhdistys ry, joka laajensi kesällä 2024 toimintansa koskemaan maa- ja meritulivoiman lisäksi teollisen kokoluokan aurinkovoimaa sekä aurinko- ja tuulivoimahankkeisiin liittyviä energiavarastoja. Suomen uusiutuvat ry:ssä on yli 240 jäsenyritystä edustaen laajasti sekä tuuli- että aurinkovoiman hankekehittäjiä, tuottajia ja alihankintaketjua. **Kannatamme lain mahdollisimman nopeaa etenemistä.** Haluaisimme kuitenkin kiinnittää valiokunnan huomion vielä muutamiin yksityiskohtiin.

Valtioneuvoston asetuksella ei tule säätää tarjouksen minimitasosta

5 §:n ensimmäisen momentin 2 kohdan mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan asettaa tarjottavalle hyödyntämismaksulle minimitaso, jonka alittavalla tarjouksella ei voi voittaa kilpailutusta. **Esitämme valiokunnalle, että tarjottavan hyödyntämismaksun minimitason asettamisesta luovutaan.** Pidämme tällaisen minimihinnan säätämistä perusteettomana, sillä Suomessa ei ole vakiintunutta merituulivoima-alaa sekä nykyisen taloudellisen tilanteen näkökulmasta. Merituulivoiman rakennuskustannukset ovat nousseet merkittävästi. Hallituksen esityksen yleisperusteluissa tuodaan useassa kohdassa esille, ettei merituulivoima ole vielä Suomessa taloudellisesti kannattavaa. Haasteena on myös, että hyödyntämismaksun minimitaso ohjaa kilpailutusta todellisuudessa hintakilpailuun laadullisten kriteerien sijaan.

Pidämme laadullisia kriteerejä hyvinä, mutta on tärkeää varmistaa, että niiden painoarvo on huomattavasti suurempi kuin tarjotun hinnan painoarvo. Laadulliset valintaperusteet ovat keskeisiä, ja niiden tulee olla puolueettomia ja läpinäkyviä. Hyvin suunnitellut muut kuin hintaan perustuvat valintaperusteet voivat paremmin tukea innovatiivista ja kilpailukykyistä

tuulivoimateollisuutta. Esimerkiksi voimaloiden pidemmän käyttöiän, hiilisisällön, hankkeen toimet luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi tai kiertotaloustoimenpiteiden kaltaiset kriteerit pienentävät merituulivoimapuistojen ympäristöjalanjälkeä ja vähentävät riippuvuutta kriittisistä raaka-aineista.

Pidämme erittäin perusteltuna sitä, että tarjottua hyödyntämismaksua aletaan maksaa vasta sitten, kun hanke on rakennettu ja voimat tuottavat sähköä.

Hankekehityskustannukset ovat huomattavan korkeat, eikä hankekehityksen aikana valtiolle maksettava lisämaksu parantaisi millään tapaa hankkeen kannattavuutta. Tämä on perusteltu hyvin hallituksen esityksessä.

Hanketoimija voi vaikuttaa hankkeen etenemiseen vain rajallisesti

17 §:n ensimmäisen momentin kolmannen kohdan mukaan hyödyntämisluvassa voisi säätää hankkeessa noudatettavista määräajoista tai muista hankkeen edistymisen kannalta tarpeellisista seikoista. **Emme näe lupavaiheessa asetettavia aikatauluvaatimuksia perusteltuina, sillä valtioneuvosto tai hanketoimija ei pysty ennakoimaan mahdollisten muutoksenhakutuomioistuimien käsittelyaikoja, eikä vaikuttamaan niihin.**

Kohtuullinen verotus talusvyöhykkeellä ja aluevesillä

Merituulivoimarakentamisen käynnistyminen suuressa mittaluokassa ja hallituksen asettamien merituulivoimatavoitteiden saavuttaminen Suomessa vaativat ennakoitavaa sääntelyä sekä kohtuullisia, kilpailukykyisiä kustannuksia verrattuna muihin Itämeren alueen valtioihin. Orpon hallitusohjelmassa mainittuun **talusvyöhykkeen verotukseen tulee saada selkeä näkymä vuoden 2024 aikana**, jotta talusvyöhykkeelle hankkeita suunnittelevilla toimijoilla on tiedossa tulevat verokustannukset. **Verotus vaikuttaa suoraan siihen, millaisia tarjouksia yritykset voivat alueista tehdä.** Talusvyöhykkeen verotuksessa on huomioitava talusvyöhykkeelle rakentamisen korkeat kustannukset verrattuna maatuulivoiman kustannuksiin.

Lisäksi ratkaisevan tärkeää on viedä eteenpäin lainsäädäntötyö kiinteistöveron kohtuullistamiseksi aluevesillä. Tällä hetkellä merituulivoiman maatuulivoimaa huomattavasti korkeampien investointikustannusten takia kiinteistöveron taso merialueella on moninkertainen maatuulivoimaan verrattuna. Aluevesillä merituulivoiman kiinteistövero tulee laskea tuotantoon suhteutettuna (€/MWh) samalle tasolle maatuulivoiman kanssa. Kiinteistövero on keskeinen tuulivoiman hyväksyttävyyttä lisäävä elementti, jota myös

tuulivoima-alalla pidetään suuressa arvossa. Tason on kuitenkin oltava sellainen, että se mahdollistaa investointien toteuttamisen. **Kohtuullinen merituulivoiman kiinteistövero niin talousvyöhykkeellä kuin aluevesillä on ehdoton edellytys merituulivoiman kilpailukyvyn parantamiseksi ja investointien käynnistämiseksi.**

Kunnioittaen,

Veera Villikari

Edunvalvontapäällikkö

Suomen uusiutuvat ry, puh. 040 125 1825, veera.villikari@suomenuusiutuvat.fi